

INTOCHT

De priester, diaken en de assistenten begeven zich naar het altaar. Allen knielen neer terwijl de priester en diaken plat ter aarde gaan indachtig de woorden uit het evangelie:

*Nadat Hij een weinig verder was gegaan,
wierp Hij zich plat ter aarde en bad:
'Mijn Vader, als het mogelijk is,
laat deze beker Mij voorbij gaan.
Maar toch: niet zoals Ik wil, maar zoals Gij wilt.'
(Matteüs 26, 39).*

Na een ogenblik stilte spreekt de priester het volgende gebed uit:

Pr: God, de dood die als een erfenis van de eerste zonde was overgegaan op heel het nageslacht, hebt Gij teniet gedaan door het lijden en sterven van Christus, uw Zoon, onze Heer. Wij bidden U: maak ons gelijkvormig aan Hem; dat wij, die van nature het beeld van de aardse mens in ons gedragen hebben, door uw heiligende genade het beeld mogen dragen van de hemelse Mens: Christus, onze Heer.

A: Amen.

DIENST VAN HET WOORD

Eerste Lezing

Uit de Profeet Jesaja

Jesaja 52, 13; 53, 1-12

Zie mijn dienaar zal succesvol handelen, Hij zal worden verhoogd en verheven en zeer verheerlijkt. Wie kon geloven wat wij hebben gehoord en over wie is de arm van de Heer zichtbaar geworden? Hij is geprezen als een alleenstaande loot en als een wortel uit dorre grond; hij had gestalte noch luister, zodat wij naar hem konden zien, geen voorkomen zodat wij hem zouden kunnen begeren. Veracht en door de mensen verstoten, man van smarten en door lijden gerijpt. Als een die zijn gelaat voor ons heeft verborgen, veracht en door ons

niet geteld. Toch waren het onze pijnen die hij droeg en onze smarten die hij op zich nam. Wij daarentegen beschouwden hem als een getroffene, als iemand die door God is geslagen en vernederd. Hij is echter doorboord om onze zonden, mishandeld om onze misdaden, want op hem rust de straf voor ons heil en door zijn striemen is er genezing voor ons. Wij allen dwaalden als een kudde, ieder ging zijn eigen weg; de Heer liet op hem neerkomen de misdaad van ons allen. Men mishandelde hem en hij heeft zijn mond niet geopend. Als het lam dat naar de slachtbank geleid wordt en als het schaap dat voor zijn scheerder verstomt zo heeft hij zijn mond niet geopend. Door een gewelddadige rechtspraak is hij weggerukt. Wie is er nog die denkt aan zijn leven? Hij is immers weggenomen uit het land der levenden, om de zonden van mijn volk tot de dood toe geslagen. Men geeft hem een graf bij de misdadigers en bij de rijken een rustplaats ofschoon hij geen onrecht gepleegd heeft en er geen bedrog is geweest in zijn mond. Het heeft de Heer behaagd hem met slagen te pijnigen. Al brengt hij zichzelf ten offer toch zal hij een nageslacht zien, zijn dagen verlengen en de wens van de Heer zal door zijn hand vervuld worden. Om zijn zwoegen zal hij licht zien en worden verzadigd. Door zijn inzicht zal mijn dienaar als rechtvaardige velen rechtvaardigen en hun misdaden zal hij op zich laden. Daarom zal ik hem deel geven onder de groten, en met machtigen zal hij de buit verdelen omdat hij zijn ziel prijs gaf aan de dood en onder de zondaars gerekend is. Hij draagt immers de zonden van velen en is voor de zondaars een voorspraak.

Woord van de Heer - **Wij danken God.**

Tussenzang

Psalm 31

refrein: Vader, in uw handen beveel ik mijn geest.

Bij U, Heer, zoek ik mijn toevlucht,
stel mij toch nimmer teleur.
Vertrouwvol leg ik mijn geest in uw handen,
Gij zult mij beschermen, getrouwe God. - *Refrein*

Mijn vijanden drijven de spot met mij,
mijn burens lachen mij uit.

Men is mij vergeten als was ik dood,
ik ben als gebroken huisraad. - *Refrein*

Toch blijf ik op U vertrouwen, Heer,
steeds zeg ik: Gij zijt mijn God.
Gij hebt mijn lot in uw hand,
bevrijd mij van mijn vervolgers. - *Refrein*

Laat over uw dienaar uw aanschijn stralen,
red mij door uw genade.
Schep moed een weest onverschrokken
gij allen die hoopt op de Heer. - *Refrein*

Of een ander lied.

Tweede Lezing

Uit de brief aan de Hebreeën

Hebreeën 4, 14-16; 5, 7-9

Broeders en zusters,
nu wij een verheven hogepriester hebben, een die de hemelen is
doorgegaan, Jezus, de Zoon van God, nu moeten wij vasthouden
aan onze belijdenis. Want wij hebben een hogepriester die in staat is
mee te voelen met onze zwakheden. Hij werd zelf op allerlei
manieren op de proef gesteld, precies zoals wij, afgezien dan van de
zonde.

Laten wij daarom vrijmoedig naderen tot de troon van Gods genade,
om barmhartigheid en genade te verkrijgen en tijdige hulp.

In de dagen van zijn sterfelijk leven heeft Hij onder luid geroep en
geween gebeden en smekingen opgedragen aan God die Hem uit
de dood kon redden. Om zijn vroomheid is Hij verhoord: hoewel Hij
Gods Zoon was, heeft Hij in de school van het lijden
gehoorzaamheid geleerd; en toen Hij het einde had bereikt is Hij
voor allen die Hem gehoorzamen oorzaak geworden van eeuwig
heil.

Woord van de Heer - **Wij danken God.**

Tussenzang

refrein: Jezus, door uw lijden en uw dood hebt Gij ons gered!

Christus is voor ons gehoorzaam geworden
tot de dood, tot de dood aan het kruis. - *Refrein*

Daarom heeft God Hem hoog verheven
en Hem de Naam verleend, die boven alle namen is. - *Refrein*

Of een ander lied.

Evangelie

Johannes 18, 1-40; 19, 1-42

L = lector; C = Christus; A = allen

L.: Het lijden van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes.

In die tijd ging Jezus met zijn leerlingen naar buiten, naar de overkant van de beek Kedron. Daar was een boomgaard die Hij met zijn leerlingen binnenging. Maar ook Judas, die Hem zou overleveren, kende deze plaats omdat Jezus er dikwijls met zijn leerlingen was samengekomen. Zo kwam Judas daarheen met de afdeling soldaten en met dienaars van de hogepriesters en Farizeeën, voorzien van lantaarns, fakkels en wapens. Jezus, die alles wist wat over Hem ging komen, trad naar voren en zei tot hen:

C: 'Wie zoekt gij?'

L: Zij antwoordden Hem:

A: 'Jezus, de Nazoreeër!'

L: Jezus zei hun:

C: 'Dat ben Ik.'

L: Ook Judas, zijn verrader, bevond zich bij hen. Nauwelijks had Jezus hun gezegd: 'Dat ben Ik', of zij weken achteruit en vielen op de grond. Nog eens vroeg Hij hun:

C: 'Wie zoekt gij?'

L: Zij zeiden:

A: 'Jezus, de Nazoreeër!'

L: Jezus antwoordde:

C: 'Ik heb u gezegd, dat Ik het ben. Als gij Mij zoekt, laat deze mensen dan gaan.'

- L: Vervuld moest worden, wat Hij gezegd had: 'Niemand van hen, die Gij Mij gegeven hebt, liet Ik verloren gaan.'
Maar Simon Petrus had een zwaard bij zich. Hij trok het en verwondde daarmee de knecht van de hogepriester door hem het rechter oor af te slaan. De naam van die knecht was Malchus. Jezus echter sprak tot Petrus:
- C: 'Steek het zwaard in de schede; zou Ik de beker niet drinken die mijn Vader Mij gegeven heeft?'
- L: De afdeling van de bevelhebber en de dienaars van de Joden grepen toen Jezus vast, boeiden Hem en brachten Hem eerst naar Annas. Deze was namelijk de schoonvader van Kajafas, die dat jaar hogepriester was, dezelfde Kajafas die aan de Joden de raad gegeven had: 'Het is beter dat er één mens sterft voor het volk.' Simon Petrus en nog een andere leerling volgden Jezus.
Die leerling nu was een bekende van de hogepriester, en zo ging hij tegelijk met Jezus het paleis van de hogepriester binnen, terwijl Petrus buiten de poort bleef staan. Die andere leerling, de bekende van de hogepriester, kwam naar buiten, sprak met de portierster en bracht Petrus naar binnen. Het meisje dat bij de poort stond, vroeg Petrus:
- A: 'Zijt gij ook niet een van de leerlingen van die man?'**
- L: Hij zei:
- A: 'Welneen!'**
- L: Omdat het koud was, hadden de knechten en dienaars een houtskoolvuur aangelegd en stonden zich te warmen. Ook Petrus stond bij hen en warmde zich. De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en zijn leer. Jezus antwoordde hem:
- C: 'Ik heb openlijk tot de wereld gesproken. Ik heb altijd onderricht gegeven in een synagoge of in de tempel, waar de Joden bijeenkomen, en er is niets wat Ik in het geheim heb gesproken. Waarom ondervraagt gij Mij? Ondervraag de mensen die gehoord hebben wat Ik hun heb verkondigd. Die weten goed wat Ik hun heb gezegd.'
- L: Op dit woord gaf een van de dienaars die naast Hem stond

Jezus een klap in het gezicht en voegde Hem toe:

A: 'Antwoordt Gij zo de hogepriester?'

L: Jezus antwoordde hem:

C: 'Indien Ik iets verkeerd gezegd heb, verklaar dan wat er verkeerd in was; maar indien het goed was, waarom slaat gij Mij?'

L: Daarop zond Annas Hem geboeid naar de hogepriester Kajafas. Simon Petrus stond zich te warmen toen iemand hem vroeg:

A: 'Zijt gij ook niet een van zijn leerlingen?'

L: Hij ontkende het en zei:

A: 'Welneen!'

L: Maar een van de knechten van de hogepriester, een bloedverwant van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei:

A: 'Heb ik u niet in de boomgaard bij Hem gezien?'

L: Petrus ontkende het opnieuw en meteen begon er een haan te kraaien.

Toen brachten zij Jezus van het huis van Kajafas naar het pretorium. Het was vroeg in de morgen. Zij zelf gingen het pretorium niet binnen want zij moesten het paasmaal kunnen eten en mochten zich daarom niet verontreinigen. Daarom kwam Pilatus naar buiten en vroeg hun:

A: 'Welke beschuldiging brengt gij tegen deze man in?'

L: Zij gaven hem ten antwoord:

A: 'Als dit geen misdadiger was, zouden wij Hem niet aan u overgeleverd hebben.'

L: Daarom zei Pilatus:

A: 'Neemt Hem dan zelf en vonnist Hem volgens uw wet!'

L: De Joden antwoordden hem:

A: 'Wij missen het recht om iemand ter dood te brengen.'

L: Zo zou Jezus' woord in vervulling gaan, waarmee Hij had aangeduid welke dood Hij zou sterven. Nu ging Pilatus het pretorium weer binnen, riep Jezus bij zich en zei tot Hem:

A: 'Zijt Gij de koning der Joden?'

L: Jezus antwoordde hem:

C: 'Zegt gij dit uit uzelf, of hebben anderen u over Mij gesproken?'

L: Pilatus gaf ten antwoord:

A: 'Ben ik soms een Jood? Uw eigen volk en de hogepriesters hebben U aan mij overgeleverd. Wat hebt Gij gedaan?'

L: Jezus antwoordde:

C: 'Mijn koningschap is niet van deze wereld. Zou mijn koningschap van deze wereld zijn, dan zouden mijn dienaars er wel voor gestreden hebben dat Ik niet aan de Joden werd uitgeleverd. Mijn koningschap is evenwel niet van hier.'

L: Pilatus hernam:

A: 'Gij zijt dus toch koning?'

L: Jezus antwoordde:

C: 'Ja, koning ben Ik. Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, om getuigenis af te leggen van de waarheid.

Al wie uit de waarheid is, luistert naar mijn stem.'

L: Pilatus zei tot Hem:

A: 'Wat is waarheid?'

L: Na die woorden ging hij weer naar buiten tot de Joden en zei:

A: 'Ik vind hoegenaamd geen schuld in Hem. Maar er bestaat onder u de gewoonte dat ik met Pasen iemand vrijlaat. Wilt gij dus dat ik u de koning der Joden vrijlaat?'

L: Toen begonnen zij opnieuw te schreeuwen:

A: 'Neen, Die niet maar Barabbas!'

L: Barabbas was een rover. Toen liet Pilatus Jezus geselen. De soldaten vlochten een kroon van doornakken, zetten Hem die op het hoofd en wierpen Hem een purperen mantel om. Zij traden op Hem toe en zeiden:

A: 'Gegroet, Koning der Joden.'

L: En zij sloegen Hem in het gezicht. Pilatus ging naar buiten en zei tot hen:

A: 'Ziehier, ik breng Hem naar buiten om u te doen weten dat ik volstrekt geen schuld in Hem vind.'

L: Jezus kwam naar buiten terwijl Hij nog de doornkroon en de purperen mantel droeg. Pilatus zei tot hen:

A: 'Ziehier de mens.'

L: Maar toen de hogepriesters en hun dienaars Hem zagen, schreeuwden ze:

A: 'Kruisigen! Kruisigen!'

L: Pilatus zei hun:

A: 'Neemt gij Hem dan en kruisigt Hem, want ik vind geen schuld in Hem.'

L: De Joden antwoordden hem:

A: 'Wij hebben een wet en volgens die wet moet Hij sterven, omdat Hij zich voor Gods Zoon heeft uitgegeven!'

L: Toen Pilatus dit hoorde, werd hij nog meer bevreesd. Hij ging het pretorium weer binnen en sprak tot Jezus:

A: 'Waar zijt Gij vandaan?'

L: Jezus gaf hem echter geen antwoord. Daarom zei Pilatus:

A: 'Gij spreekt niet tegen mij? Weet Gij dan niet dat ik de macht heb om vrij te spreken maar ook de macht heb om U te kruisigen?'

L: Jezus antwoordde:

C: 'Ge zoudt volstrekt geen macht over Mij hebben als u die niet van boven gegeven was. Daarom is de zonde van hem die Mij aan u heeft overgeleverd groter.'

L: Van dit ogenblik af wilde Pilatus ertoe overgaan Hem vrij te laten. Maar de Joden schreeuwden:

A: 'Als ge die man vrijlaat, zijt ge geen vriend van de keizer! Wie zich voor koning uitgeeft komt in verzet tegen de keizer!'

L: Toen Pilatus hen dit hoorde roepen liet hij Jezus naar buiten brengen en ging op de rechterstoel zitten, op de plaats die Litóstrotos heet, in het Hebreeuws: Gabbata. Het was de voorbereidingsdag voor Pasen, ongeveer het zesde uur. Hij zei tot de Joden:

A: 'Hier is uw koning.'

L: Maar zij schreeuwden:

A: 'Weg, weg met Hem, kruisig Hem!'

L: Pilatus vroeg:

A: 'Zal ik dan uw koning kruisigen?'

L: De hogepriesters antwoordden:

A: 'Wij hebben geen andere koning dan de keizer.'

L: Toen leverde hij Hem aan hen uit om de kruisdood te ondergaan, en zij namen Hem over. Zelf zijn kruis dragend trok Jezus de stad uit naar wat de Schedelplaats heet, in het Hebreeuws Golgotha.

Daar sloegen zij Hem aan het kruis, en met Hem nog twee anderen, aan elke kant één en Jezus in het midden. Pilatus had ook een opschrift laten maken en op het kruis doen aanbrengen.

Het luidde: 'Jezus, de Nazoreeër, de koning van de Joden.' Vele Joden lazen dit opschrift, want de plaats waar Jezus gekruisigd werd lag dicht bij de stad. Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks.

De hogepriesters van de Joden nu zeiden tot Pilatus:

A: 'Ge moest er niet op zetten: De koning van de Joden, maar: Hij heeft gezegd: Ik ben de koning van de Joden.'

L: Pilatus antwoordde:

A: 'Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven.'

L: Toen de soldaten Jezus gekruisigd hadden, namen zij zijn kleren en deelden ze in vieren, voor iedere soldaat een deel. Zij namen ook de lijfrok die echter zonder naad was, aan één stuk geweven van bovenaf. Daarom zeiden ze tot elkaar:

A: 'Laten we die niet scheuren maar er om loten wie hem krijgt.'

L: Aldus moest de Schrift vervuld worden: Zij verdeelden mijn kleren onder elkaar en dobbelden om mijn gewaad. Terwijl de soldaten hiermee bezig waren stonden bij Jezus' kruis zijn moeder, de zuster van zijn moeder, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria Magdalena. Toen Jezus zijn moeder zag en naast haar de leerling die Hij liefhad zei Hij tot zijn moeder:

C: 'Vrouw, zie daar uw zoon.'

L: Vervolgens zei Hij tot de leerling:

C: 'Zie daar uw moeder.'

L: En van dat ogenblik af nam de leerling haar bij zich in huis. Hierna, wetend dat nu alles was volbracht zei Jezus, opdat de Schrift vervuld zou worden:

C: 'Ik heb dorst.'

L: Er stond daar een kruik vol zure wijn. Ze doopten er een spons in, staken die op een hysopstengel en brachten die aan zijn mond. Toen Jezus van de zure wijn genomen had, zei Hij:

C: 'Het is volbracht.'

L: Daarop boog Hij het hoofd en gaf de geest.

... hier knielen allen gedurende enige tijd in stilte neer ...

L: Aangezien het voorbereidingsdag was en de Joden niet wilden dat de lichamen op sabbat aan het kruis bleven – het was bovendien een grote sabbat – vroegen zij aan Pilatus verlof de benen van de gekruisigden te breken en hen weg te nemen. Daarom kwamen de soldaten en sloegen zowel bij de ene als bij de andere die met Hem waren gekruisigd de benen stuk. Toen zij echter bij Jezus kwamen en zagen dat Hij reeds dood was, sloegen zij Hem de benen niet stuk, maar een van de soldaten doorstak zijn zijde met een lans; terstond kwam er bloed en water uit. Die het gezien heeft getuigt hiervan; zijn getuigenis is waar en hij weet dat hij de waarheid zegt, opdat ook gij zoudt geloven. Dit is gebeurd opdat de Schrift zou vervuld worden: Van zijn gebeente zal niets worden verbrijzeld, terwijl nog een ander Schriftwoord zegt: Zij zullen opzien naar Hem die zij hebben doorstoken.

Jozef van Arimathea, die een leerling was van Jezus maar in het geheim uit vrees voor de Joden, vroeg daarna aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen.

Toen Pilatus dit had toegestaan ging hij dus heen en nam het lichaam weg. Nikodemus, die Hem vroeger 's nachts bezocht had, kwam ook en bracht een mengsel van mirre en van aloë mee, ongeveer honderd pond. Zij namen het lichaam van Jezus en wikkelden het met welriekende kruiden in zwachtels, zoals bij een joodse begrafenis gebruikelijk is. Op de plaats waar Hij gekruisigd werd lag een tuin en in die tuin een nieuw graf waarin nog nooit iemand was neergelegd. Vanwege de voorbereidingsdag van de Joden en omdat het graf dichtbij was legden zij Jezus daarin neer.

VOORBEDE

De diaken of lector gaat voor in gebed. De voorbede neemt in deze viering een centrale plaats in: het is het gebed van de gelovigen. Na iedere intentie wordt geantwoord met een acclamatie of volgt een korte stilte. De priester sluit vervolgens af met gebed, waarbij wij gaan staan.

Laten wij bidden, broeders en zusters, voor de heilige Kerk: dat onze God en Heer haar over heel de wereld vrede en eenheid brengt; dat in ons leven tijden van rust en stilte komen tot verheerlijking van God, de almachtige Vader.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, in Christus hebt Gij uw heerlijkheid aan alle volken geopenbaard. Waak over het werk van uw barmhartigheid, geef dat uw Kerk, verspreid over heel de wereld, standhoudt in de belijdenis van uw Naam. Door Christus onze Heer. **Amen.**

Laten wij ook bidden voor onze heilige Vader, paus ..., die door onze God en Heer is uitverkoren tot het bisschopsambt: dat hij gespaard blijft om leiding te geven aan de Kerk, het heilig volk van God.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, alles wat bestaat steunt op uw raadsbesluit. Luister naar ons gebed: bewaar in uw liefde de paus die Gij over ons hebt aangesteld. Moge het christenvolk, dat door U wordt bestuurd, onder zijn leiding altijd toenemen in geloof. Door Christus onze Heer. **Amen.**

Laten wij ook bidden voor onze bisschop(pen) ..., voor alle bisschoppen, priesters en diakens van de Kerk en voor heel het gelovige volk.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, door uw Geest leidt en heiligt Gij allen die tot de Kerk behoren, het Lichaam van de Heer. Verhoor ons gebed voor al uw gewijde dienaren: dat ieder, naar de genade die Gij hem hebt geschonken, U dient in geloof en trouw. Door Christus onze Heer. **Amen.**

Laten wij ook bidden voor hen die zich op het doopsel voorbereiden: dat onze God en Heer hun oren opent om met hun hart zijn woorden te verstaan, en hun deur ontsluit voor zijn barmhartigheid; dat zij door de wedergeboorte in het waterbad vergiffenis verkrijgen van alle zonden en geborgen zijn in Christus Jezus, onze Heer.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, Gij zegent steeds de Kerk met nieuwe christenen. Breng de doopleerlingen geloof en inzicht bij. Geef dat zij herboren worden uit het water van het doopsel en in de gemeenschap worden ingelijfd van hen die Gij als uw kinderen hebt aangenomen. Door Christus onze Heer. **Amen.**

Laten wij ook bidden voor al onze broeders en zusters die in Christus geloven: dat onze God en Heer hen die trouw zijn aan de waarheid samenbrengt en in zijn ene Kerk bewaart.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, die verdeeld zijn brengt Gij weer samen, die samen zijn bewaart Gij in uw vrede. Zie genadig naar de kudde van uw Zoon: verenig allen die door één doopsel zijn geheiligd in oprecht geloof, en verbindt hen door één band van liefde in Christus Jezus, onze Heer. **Amen.**

Laten wij ook bidden voor het joodse volk dat door onze God en Heer het eerst is aangesproken: dat Hij het groot maakt in liefde voor zijn heilige Naam, in trouw aan zijn Verbond.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, Gij hebt uw beloften toevertrouwd aan Abraham en aan zijn volk. Verhoor genadig de gebeden van uw Kerk: dat het volk dat Gij het eerst hebt uitverkoren, tot de volheid van de verlossing komt. Door Christus onze Heer. **Amen.**

Laten wij ook bidden voor hen die niet in Christus geloven: dat de heilige Geest hen met zijn licht vervult en dat zij de wegen inslaan die leiden naar het heil.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, geef dat zij die zonder Christus te kennen in uw ogen eerlijk door het leven gaan, de waarheid vinden; en dat wij altijd groeien in wederzijdse liefde, meer ontvankelijk worden voor het mysterie van uw leven en voor de wereld beter getuigen van uw goedheid. Door Christus onze Heer. **Amen.**

Laten wij ook bidden voor hen die niet in God geloven: dat zij met een oprecht hart ingaan op wat goed is en eenmaal bij God uitkomen.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, Gij hebt de mensen zo gemaakt dat zij in hun verlangens U altijd zoeken en tot rust komen als zij U vinden. Wij vragen U dat allen, ondanks de vele hindernissen, de tekenen verstaan van uw liefde en het getuigenis van de goede werken van uw gelovigen; en dat zij eenmaal U, God, één en waarachtig, vol vreugde onze Vader noemen. Door Christus onze Heer. **Amen.**

Laten wij ook bidden voor de regeringsleiders: dat onze God en Heer hun hart en geest richt naar zijn wil, zodat iedereen mag leven in vrijheid en echte vrede.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, het leven van de mensen ligt in uw hand en voor de rechten van de volken staat Gij borg. Sta onze regeringsleiders bij en geef dat overal ter wereld onder alle volkeren voorspoed en blijvende vrede heersen en vrijheid van godsdienst. Door Christus onze Heer. **Amen.**

Laten wij bidden, broeders en zusters, tot God, de almachtige Vader: dat Hij de wereld van dwaling zuivert, gevaarlijke ziekten en hongersnood verdrijft, gevangenen ontsluit en boeien verbreekt, een thuis schenkt aan ontheemden, veiligheid aan hen die onderweg zijn, genezing voor zieken, en voor de stervenden eeuwig heil.

Acclamatie of stilte

Pr: Almachtige eeuwige God, Gij zijt vertroosting voor de bedroefden en sterkte voor hen die het moeilijk hebben. Laat hun gebeden tot U doordringen, uit welke nood zij ook roepen. Dat zij tot hun vreugde de hulp ondervinden van uw barmhartigheid in al hun beproevingen. Door Christus onze Heer. **Amen.**

KRUISVERERING

De priester of diaken gaat samen met de assistenten naar de kerkdeur. Daar neemt hij het kruisbeeld, terwijl de acolieten het kruis begeleiden met brandende kaarsen. Vervolgens trekken zij in processie naar het priesterkoor. Bij de deur, in het midden van de kerk en voor bij het priesterkoor wordt het kruis omhoog geheven en wordt gezongen:

Ecce lignum Crucis, in quo
salus mundi pepedit.

Aanschouwt dit kostbaar Kruis,
waaraan de Redder heeft
gehangen.

Venite, adoremus.

Komt, laten wij aanbidden.

of:

Refrein: Dit is het kruis, waaraan de Redder van de wereld heeft
gehangen.

Gij allen die voorbij gaat langs de weg,
ziet of er een smart is even groot als mijn smart. - *Refrein*

Zo zeer heeft God de wereld lief gehad,
dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. - *Refrein*

of:

C: Dit is het kruis waaraan de Redder van de wereld heeft
gehangen. (3x telkens halve of hele toon hoger)

A: **Dit is het kruis waaraan de Redder van de wereld heeft
gehangen.**

K: Gij allen die voorbij gaat langs de weg, ziet of er een smart is
even groot als mijn smart.

A: **Dit is het kruis waaraan de Redder van de wereld heeft
gehangen.**

K: Zo zeer heeft God de wereld liefgehad, dat Hij zijn eniggeboren
Zoon gegeven heeft.

C: Dit is het kruis waaraan de Redder van de wereld heeft
gehangen.

A: **Dit is het kruis waaraan de Redder van de wereld heeft
gehangen.**

*Daarna wordt het kruis voor het priesterkoor geplaatst. Voor de
kruisverering komen alle aanwezigen naar voren (zoals bij het ontvangen
van de Communie) om in processie langs het kruis te trekken en dit te
vereren met een kniebuiging, een kus of een buiging. Ondertussen wordt
gezongen:*

Adoramus Te, Christe, et
benedicimus tibi, quia per
sanctam crucem tuam
redemisti mundum.

Wij aanbidden U, Christus, en
loven U, omdat Gij door uw
heilig kruis de wereld hebt
verlost.

Christus factus est pro nobis
obédiens usque ad mortem,
mortem autem crucis. Propter
quod et Deus exaltavit illum: et
dedit illi nomen, quod est super
omne nomen.

Christus is voor ons
gehoorzaam geworden tot de
dood, tot de dood aan het kruis.
Daarom heeft God Hem
verheven en een naam
gegeven, die boven alle namen
is.

Popule meus, quid feci tibi? Aut
in quo contristávi te? Respónde
mihi.

Mijn volk, wat heb ik u gedaan?
Of waarmee heb ik u bedroefd?
Antwoord mij.

Hagios o Theos
Sanctus Deus
Hagios Ischyros
Sanctus Fortis
Hagios Athanatos,
eleison
Sanctus Immortalis,
miserere nobis.

Heilige God
Heilige God
Heilige Sterke
Heilige Sterke
Heilige Onsterfelijke, ontferm U
over ons
Heilige Onsterfelijke,
ontferm U over ons.

Adoramus Te, Christe, et
benedicimus tibi, quia per
sanctam crucem tuam redemisti
mundum.

Wij aanbidden U, Christus, en
loven U, omdat Gij door uw
heilig kruis de wereld hebt
verlost.

Qui passus es pro nobis,
Domine
Domine, miserere nobis.

Door Uw lijden voor ons o
Heer; ontferm u over ons.

of:

V= Voorzang, A=Allen

V: Mijn volk, wat heb Ik u gedaan of waarmee heb Ik u bedroefd. Antwoord Mij. Ik heb u uit Egypte weggeroepen. Gij hebt geroepen: aan het kruis met Hem. Hagios o Theos, Sanctus Deus, Heilige God. Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

V: Ik heb voor u het water uit de rots doen stromen. Gij hebt Mij gal en azijn te drinken gegeven. Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

V: Ik heb om uwentwil uw vijanden geslagen, maar gij hebt Mij gezeseld en gehoond. Mijn volk, wat heb Ik u gedaan of waarmee heb Ik u bedroefd. Antwoord Mij. Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

V: Ik heb u groot gemaakt, met heerlijkheid gekroond. Maar gij hebt voor Mij een doornenkroon gevlochten. Hagios o Theos, Sanctus Deus, Heilige God. Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

V: Wat had Ik nog meer voor u moeten doen? Ik heb u binnengevoerd in mijn land, in mijn vrede. Maar gij, gij hebt uw Redder aan het kruis geslagen. Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

V: Mijn volk, wat heb Ik u gedaan of waarmee heb Ik u bedroefd? Antwoord Mij.

DE HEILIGE COMMUNIE

Het altaar wordt gereed gemaakt met een witte altaardwaal. De priester of assistent brengt in stilte – begeleid door twee acolieten met brandende kaarsen – het heilig Sacrament van de plaats waar het bewaard wordt naar het altaar. Allen gaan staan.

Praeceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati, audemus dicere:

Pater noster, qui es in caelis: Sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo.

Libera nos, quaesumus, Domine, ab omnibus malis, da propitius pacem in diebus nostris, ut, ope misericordiae tuae adiuti, et a peccato simus semper liberi et ab omni perturbatione securi; exspectantes beatam spem et adventum Salvatoris nostri Iesu Christe.

Quia tuum est regnum et potestas, et gloria in saecula. Amen.

Aangespoord door een gebod van de Heer en door zijn goddelijk woord onderricht, durven wij zeggen:

Onze Vader, die in de hemel zijt; uw naam worde geheiligd; uw rijk kome; uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood; en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren; en breng ons niet in beproeving; maar verlos ons van het kwade.

Verlos ons, Heer, van alle kwaad. Geef genadig vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, altijd vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle angst en onrust, terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop, de komst van onze Verlosser Jezus Christus.

Want van U is het Koninkrijk, en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.

Amen.

Pr: Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren. Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

A: **Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt, maar spreek en ik zal gezond worden.**

Communiezing

Na het uitreiken van de communie wordt de ciborie teruggebracht naar de plaats waar het heilig sacrament bewaard wordt. Vervolgens bidt de priester:

Gebed na de Communie

Pr: Almachtige eeuwige God, door de dood en verrijzenis van uw Zoon hebt Gij ons nieuw leven gegeven. Bewaar in ons het werk van uw barmhartigheid, opdat wij door onze deelname aan dit mysterie een leven leiden dat U is toegewijd. Door Christus onze Heer.

A: **Amen.**

Hierna volgt de wegzending met een gebed:

Gebed over het volk

Pr: Heer, wij bidden U: laat overvloedige zegen neerdalen over uw volk dat in de hoop op verrijzenis de dood van uw Zoon heeft herdacht. Schenk het vergeving en bied het vertroosting, laat het geloof groeien en de verlossing voor altijd bevestigd worden. Door Christus onze Heer.

A: **Amen.**

U bent uitgenodigd om nog een moment in stilte bij het kruis te blijven bidden.

GEZANGEN

---

1. *Lam Gods dat zo onschuldig*

1. Lam Gods, dat zo onschuldig,
zo eindeloos geduldig
aan 't schand'lijk kruishout lijdt;
't is al voor onze zonden,
uw pijnen en uw wonden.
Gij die de onschuld zelve zijt.
2. Lam Gods, Gij wildet sterven,
uws Vaders liefde derven
in eindeloze pijn.
Gij sloegt op ons uw ogen
in godd'lijk mededogen
en wildet onz' Verlosser zijn.
3. Lam Gods, nimmer volprezen,
leer ons de zonden vrezen,
waarvoor Gij stierft aan 't kruis.
Wil Gij ons eenmaal geven
het onvergankelijk leven
bij U in 't hemels Vaderhuis.

2. *O Heer, die door uw lijden*

1. O Heer, die door uw lijden
naast ons bent komen staan,
om mensen te bevrijden,
om onze weg te gaan.
Wij willen U gedenken,
verbonden met uw woord.
Wil toch vergeving schenken
als Gij niet wordt gehoord.
2. Door machteloos te worden,
naast lief en leed te staan,
werden Gods eigen woorden

tot wegen om te gaan.
Een kruistocht zonder uitzicht
tot zegetocht volbracht
van duister naar het zonlicht,
naar nieuwe levenskracht.

3. Waar wij in liefde samen zijn / Ubi caritas

Refrein:

Waar wij in liefde samen zijn, daar is God bij ons.
ofwel

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.

1. Jezus die wist dat zijn uur gekomen was
om uit de wereld over te gaan naar de Vader
en die de zijnen in de wereld bemind had,
beminde hen ten einde toe. - *Refrein*
2. Ik ben niet gekomen om gediend te worden,
maar om te dienen.
Ik geef mijn leven als losprijs voor velen,
opdat in u de liefde mag wonen. - *Refrein*
3. Er bestaat geen grotere liefde
dan zijn leven geven voor wie men liefheeft.
Men zal u als mijn leerlingen herkennen
aan de liefde die gij hebt voor elkander. - *Refrein*

4. Jezus, om uw lijden groot

1. Jezus, om uw lijden groot,
om uw leven en uw dood,
die volbrengen 't recht van God,
Kyrie eleison.
2. Heer, om uw zachtmoedigheid,
vorst die op een ezel rijdt
en om Sions onwil schreit,
Kyrie eleison.

3. Om de zalving door een vrouw,
vreugdeolie, geur en rouw,
teken van wat komen zou,
Kyrie eleison.
4. Om het brood, Heer, dat Gij breekt,
om de beker die Gij reikt,
om de woorden die Gij spreekt,
Kyrie eleison.
5. Here, om uw bloedig zweet,
als G'alleen de wijnpers treedt,
om de kelk vol bitter leed,
Kyrie eleison.
6. Om het zwijgen, het geduld,
waarmee Gij de wet vervult,
als men vrucht'loos zoekt naar schuld
Kyrie eleison.
7. Om het woord van godd'lijk recht
dat Gij tot uw rechters zegt,
zelf hebt G'uw geding beslecht,
Kyrie eleison.
8. Om de doornen van uw kroon,
om de gees'ling en de hoon,
roepen wij, o Mensenzoon,
Kyrie eleison.
9. Om uw kruis, Heer, bidden wij,
om de speerstoot in uw zij,
ga aan onze schuld voorbij,
Kyrie eleison.
10. Heer, om uw vijf wonden rood,
om uw onverdiende dood,
smeken wij in onze nood,
Kyrie eleison.

5. Uw genade is mij genoeg

Refrein:

Ja, ik dank U voor uw genade, o Heer,
dat U het kruis voor mij droeg.
U bewijst uw genade aan mij telkens weer.
Uw genade is mij genoeg.

1. Zie, hoe Jezus daar loopt in Jeruzalem,
met een kruis op zijn rug en een doornenkroon.
Hoor, de menigte schreeuwt en roept: 'Kruisig Hem!'
Zo gaf God zijn eigen Zoon. - *Refrein*
2. Zie het Lam aan het kruis daar op Golgotha,
als de Koning der Joden wordt Hij veracht.
Zie de liefde voor ons in Zijn ogen staan
als Hij roept: 'Het is volbracht'. - *Refrein*

6. O Hoofd, vol bloed en wonden

1. O Hoofd, vol bloed en wonden,
met smaad gedekt en hoon,
o godd'lijk Hoofd omwonden
met scherpe doornenkroon!
2. O Gij, die and're kronen
en glorie waardig zijt:
Ik wil mijn hart U tonen,
dat met U medelijdt.
3. Mijn God, die zonder klagen
het zwaarste hebt doorstaan:
al wat Gij hadt te dragen,
wie heeft het U gedaan!
4. Wee mij, die voor de zonden
het hoogste goed verliet!
O, om uw bloed en wonden,
verstoot mij, zondaar, niet!

5. O Hoofd, vol bloed en wonden,
o Gods onschuldig Lam,
dat voor der mensen zonden
de schulden op Zich nam!
6. Wat zal ik U dan geven
voor zoveel smaad en smart?
Heer, neem mijn korte leven,
Heer, neem mijn schamel hart!
7. En als ik eens moet strijden
mijn allerlaatste strijd,
wil ik nog eens belijden,
dat Gij mijn Heiland zijt.
8. O Hoofd, vol bloed en wonden,
o Hoofd, vol smart en smaad!
Wees in die laatste stonden
mijn hoogste toeverlaat.

7. *Het lied van het Lam en de Herder*

1. Christus heeft voor ons geleden
als een beeld van ons bestaan,
dat wij zover zouden gaan
in zijn voetstappen te treden.
2. Die geen zonde heeft bedreven,
uit wiens mond niet is gehoord
enig onvertogen woord ,
maar de adem van het leven.
3. Die wanneer Hij werd geslagen,
zelfs zijn mond niet opendeed,
die niet dreigde als Hij leed,
maar het zwijgend heeft verdragen.
4. Die de zonden heeft gekorven
in zijn lichaam aan het hout,
dat hij God leven zoudt,

aan de zonde afgestorven.

5. Door wiens striemen gij genezen,
door wiens dood gij levend zijt,
levend in rechtvaardigheid,
taal en teken van Gods wezen.
6. Als eertijds verdoolde schapen
thans den Herder toegewijd,
die u in de waarheid weidt.
Uw bewaarder zal niet slapen.
7. Ja, de Heer zal u bewaren,
Hij de Herder, Hij het Lam,
Die voor u ter aarde kwam,
die voor ons is opgevaren!

8. *Het beklag van God*

A: **Mijn volk, wat heb Ik u gedaan of waarmee heb Ik u bedroefd. Antwoord Mij.**

C: Ik heb u uit Egypte weggeroepen. Gij hebt geroepen: aan het kruis met Hem.

K: Hagios o Theos, Sanctus Deus, heilige God.
Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

C: Ik heb voor u het water uit de rots doen stromen. Gij hebt Mij gal en azijn te drinken gegeven.

K: Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

C: Ik heb om uwentwil uw vijanden geslagen. Maar gij hebt Mij gegeseld en gehoond.

A: **Mijn volk, wat heb Ik u gedaan of waarmee heb Ik u bedroefd. Antwoord Mij.**

K: Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

C: Ik heb u groot gemaakt, met heerlijkheid gekroond. Maar gij hebt voor Mij een doornenkroon gevlochten.

K: Hagios o Theos, Sanctus Deus, heilige God.

Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

C: Wat had Ik nog meer voor u moeten doen. Ik heb u binnengevoerd in mijn land, in mijn vrede. Maar gij, gij hebt uw redder aan het kruis geslagen.

K: Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.

A: **Heilige, onsterfelijke God, ontferm U over ons.**

Mijn volk, wat heb Ik u gedaan of waarmee heb Ik u bedroefd. Antwoord Mij.

9. Met de boom des levens

1. Met de boom des levens
wegend op zijn rug
droeg de Here Jezus
Gode goede vrucht. - *Refrein*

Refrein:

Kyrie eleison,
wees met ons begaan,
doe ons weer verrijzen
uit de dood vandaan.

2. Laten wij dan bidden
in dit aardse dal,
dat de lieve vrede
ons bewaren zal. - *Refrein.*
3. Want de aarde vraagt ons
om het zaad des doods,
maar de hemel draagt ons
op de adem Gods. - *Refrein.*
4. Laten wij God loven,
leven van het licht,
onze val te boven
in een evenwicht. - *Refrein.*
5. Want de aarde jaagt ons

naar de diepte toe,
maar de hemel draagt ons,
liefde wordt niet moe. - *Refrein.*

6. Met de boom des levens
doodzwaar op zijn rug
droeg de Here Jezus
Gode goede vrucht. - *Refrein.*

10. De Zoon, die voor de eeuwen

1. De Zoon, die voor de eeuwen bestond in heerlijkheid,
die God gelijk mocht heten, Hij werd een mens gelijk.
Hij heeft zichzelf ontledigd, zijn glorie afgestaan.
Tot Iosprijs voor de velen biedt Hij zijn leven aan.
2. O Heer, die in ons midden als dienaar waart geknield,
in liefde tot het einde hebt Gij ons volk gediend.
Laat ons uw deemoed leren, maak onze liefde waar,
opdat wij ons bekeren, U dienend in elkaar.
3. Maar hoog wordt Hij geheven: want wie de dood doorstond,
werd leidsman naar het leven, Heer van het nieuw verbond.
En eeuwig blijft weerklinken, hoog uit de wolk een stem:
mijn Zoon, de veelgeliefde! Gij allen, hoort naar Hem!
4. Heer, die omhoog geheven, de wereld tot U trekt,
o zaad, dat prijs gegeven, de rijkste vrucht verwekt.
Laat ons uw voetspoor volgen, opdat, waar Gij verblijft,
uw dienaars en getrouwen voor altijd met U zijn.

11. Lam Gods Gij draagt de zonden

1. Lam Gods Gij draagt de zonden
der wereld in uw wonden,
gebroken en doorboord.
Om onze schuld geslagen
zult Gij ons toch verdragen,
Gij lijdt en spreekt geen enkel woord.

2. Lam Gods op dood en leven
komt Gij U aan ons geven,
Gij mens van vlees en bloed -
met liefde en met lijden
komt Gij een volk bevrijden,
Gij wordt ons bloed, Gij wordt ons goed.
3. Lam Gods Gij hoop en zegen
nooit wordt Gij meer verzwegen,
waar wij met mensen zijn -
als alles is geleden
vergeven en vergeten
dan zult Gij als ons leven zijn.

12. Hij kwam bij ons

Refrein:

Zie onze God, de koningsknecht.
Hij heeft zijn leven afgelegd.
Zijn voorbeeld roept ons te dienen elke dag,
gedragen door zijn liefdemacht.

1. Hij kwam bij ons, heel gewoon.
De Zoon van God als mensenzoon.
En diende ons als een knecht,
Hij heeft zijn leven afgelegd. - *Refrein*
2. En in de tuin van de pijn
verkoos Hij als een lam te zijn.
Verscheurd door angst en verdriet,
maar toch zei Hij: 'Uw wil geschiedt.' - *Refrein*
3. Zie je de wonden zo diep,
de hand die aard en hemel schiep.
Vergaf de hand die Hem sloeg.
De man, die onze zonden droeg. - *Refrein*
4. Wij willen worden zoals Hij.
Elkanders lasten dragen wij.

Wie is er ned'rig en klein?
Die zal bij ons de grootste zijn. - *Refrein*

13. *Psalm 22*

K: God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.

A: **God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.**

K: Mijn God, roep ik overdag en Gij zwijgt,
ik roep het 's nachts en Gij laat mij maar roepen.

A: **God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.**

K: Onze vaders hadden vertrouwen in U,
vertrouwen, en Gij zijt hun redding geweest.

A: **God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.**

K: Zij riepen om U en Gij waart hun uitkomst
en nooit hebt Gij dat vertrouwen beschaamd.

A: **God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.**

K: Ik ben geen mens meer, ik ben een worm,
gehoond door de mensen, veracht door de buurt.

A: **God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.**

K: Ik ben bespottelijk in aller ogen,
iedereen lacht me hoofdschuddend uit.

A: **God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.**

K: "Hij zocht het bij God, laat die Hem dan redden,
laat God Hem bevrijden, die houdt toch van Hem".

A: **God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.**
God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.

14. *Verscheurd en niet bij machte ('Ik wil mij gaan vertroosten')*

1. Verscheurd en niet bij machte
elkander trouw te zijn

bij dagen en bij nachten,
in vreugde en in pijn.
Als wij onszelf verliezen,
wilt Gij dan naast ons staan?
God, leert Gij ons dan kiezen,
wees met ons lot begaan.

2. Wanneer wij spot bedrijven,
ontneem ons dan het woord;
waar mensen leugens schrijven,
waar onrecht ons bekoort,
komt Gij dan tussenbeide,
omwille van uw naam,
opdat ook wij vermijden
dat er wordt pijn gedaan.

15) *Stabat Mater*

1. Stabat mater dolorosa luxta crucem lacrimosa, Dum pendebat filius.	Met de tranen in haar ogen, stond de Moeder diep bewogen, naast het kruis waar Jezus hing.
2. Cuius animam gementem, Contristantem et dolentem Pertransivit gladius.	Door haar pijnlijk zuchtend harte, overstelpst van wee en smarte, 't scherpe zwaard van droefheid ging.
3. O Quam tristis et afflicta Fuit illa benedicta Mater unigeniti!	Hoe bedrukt, hoe neergeslagen, moest de zegenrijke klagen om Gods eengeboren Zoon.
4. Quae maerebat et dolebat Et tremebat, cum videbat Nati poenas incliti.	Ach, hoe schreide en hoe kreet zij, en wat folteringen leed zij, bij 't aanschouwen van die hoon.
5. Quis est homo, qui non fleret, Matrem Christi si videret In tanto supplicio?	Wie kan nu zijn tranen houden, en de Moeder hier aanschouwen, in haar bitter zielewee.
6. Quis non posset contristari, Piam matrem contemplari Dolentem cum filio?	Wie voelt niet zijn hart verscheuren, die de Moeder zo ziettreuren, lijdend met haar

7.	Pro peccatis suae gentis lesum vidit in tormentis Et flagellis subditum.	Jezus mee? Zij zag Jezus voor de zonden van zijn volk verdekt met wonden van de wrede geseling.
8.	Vidit suum dulcem natum Morientem, desolatum, Cum emisit spiritum.	Zij zag haren Liev'ling sterven, alle troost zijns Vaders derven, tot de geest uit 't lichaam ging.
9.	Eia, mater, fons amoris, Me sentire vim doloris Fac, me tecum lugeam.	Geef, O Moeder, bron van liefde, dat ik lijd wat U doorgriefde, geef mij dat ik met U klaag.
10.	Fac, ut ardeat cor meum In amando Christum Deum, Ut sibi complaceam.	Ach, ontvlam mijn hart en zinnen, dat ook ik mijn God mag minnen, en dien Heiland steeds behaag.
11.	Sancta mater, illud agas, Crucifixi fige plagas Cordi meo valide.	Heil'ge Moeder, hoor mijn bede, deel mij Christus' wonden mede, diep ze drukkend in mijn hart.
12.	Tui nati vulnerati, lam dignati pro me pati Poenas mecum divide.	Van uw Zoon, bedekt met wonden die zo leed om mijne zonden, laat mij delen in de smart.
13.	Fac me vere tecum flere, Crucifixo condolere, Donec ego vixero.	Laat mij met U medewenen, mij met 's Heren leed verenen tot het uur van mijnen dood.
14.	Iuxta crucem tecum stare, Te libenter sociare In planctu desidero.	Naast het kruishout wil ik toeven en mij daar met U bedroeven om het lijden, naamloos groot.
15.	Virgo virginum praeclara, Mihi iam non sis amara, Fac me tecum plangere.	Maagd der maagden onvolprezen, wil mij niet ongunstig wezen, laat mij treurend bij u staan.
16.	Fac, ut portem Christi mortem Passionis eius sortem Et plagas recolere.	Laat mij christus' dood ervaren, laat mij in mijn hart bewaren al wat Hem is aangedaan.
17.	Fac me plagis vulnerari,	Laat zijn pijnen mij genaken,

Cruce hac inebriari
Ob amorem filii.

18. Inflammatus et accensus
Per te, virgo, sim defensus
In die iudicii.

19. Fac me cruce custodiri,
Morte Christi praemuniri,
Confoveri gratia.

20. Quando corpus morietur,
Fac ut animae donetur
Paradisi gloria.
Amen

laat het kruis mij dronken maken
van de liefde voor uw Zoon.

Moge ik in 't vuur niet branden,
neem, O maagd mijn zaak in
handen in het oordeel van Gods
troon.

Christus, wil bij mijn verscheiden
door uw Moeder mij geleiden
tot de overwinnaarsprijs.

Doe, als 't lichaam dan zal
sterven, mijne ziel de glorie
erven van het hemels paradijs.
Amen.

16. Tractus

Domine, exaudi orationem
meam, et clamor meus ad te
veniat.

Ne avertas faciem tuam a me:
in quacumque die tribulor,
inclina ad me aurem tuam.

Heer, verhoor mijn gebed
en mijn geroep kome tot U.

Wend uw aangezicht niet van
mij af; op welke dag ik ook
wordt gekweld, neig tot mij uw
oor.

17. Graduale

Christus factus est pro nobis
obediens usque ad mortem,
mortem autem Crucis.

Propter quod et Deus exaltavit,
illum et dedit illi nomen, quod
est super omne nomen.

Christus is voor ons
gehoorzaam geworden tot de
dood, tot de dood aan het
kruis.

Daarom heeft God Hem hoog
verheven en Hem de Naam
verleend, die boven alle
namen is.